

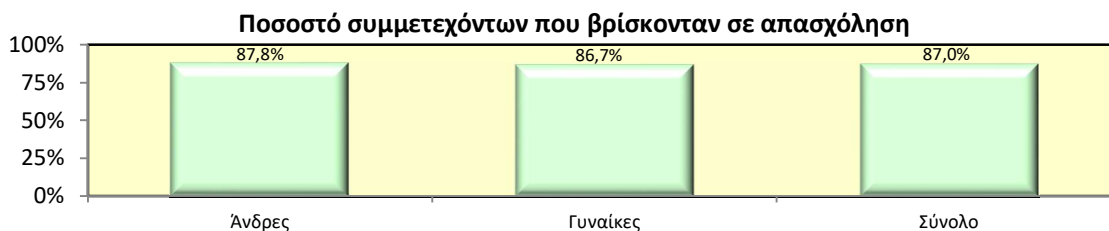
Αξιολόγηση των επιδράσεων του Σχεδίου Κατάρτισης Μακροχρόνια Ανέργων σε Επιχειρήσεις/Οργανισμούς (2019-2021)

Η αξιολόγηση των κοινωνικών παρεμβάσεων, περιλαμβανομένων των δραστηριοτήτων κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, αποτελεί για την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ) δραστηριότητα υψηλής προτεραιότητας. Η ΑνΑΔ έχει ως πάγια επιδίωξη τον απολογισμό, τη λογοδοσία και τη διαφάνεια αναφορικά με τις επιδράσεις των παρεμβάσεων της στο ανθρώπινο δυναμικό, στις επιχειρήσεις, αλλά και γενικότερα στην οικονομία και την κοινωνία της Κύπρου. Στο πλαίσιο αυτό, εντάσσεται και η μελέτη, η οποία αφορά στην αξιολόγηση των επιδράσεων του Σχεδίου Κατάρτισης Μακροχρόνια Ανέργων σε Επιχειρήσεις/Οργανισμούς (στο εξής «Σχέδιο») στα άτομα που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο την περίοδο 2019-2021, συλλέγοντας παράλληλα τις απόψεις των επιχειρήσεων μέσω των οποίων συμμετείχαν στο Σχέδιο. Στόχος του Σχεδίου είναι η παροχή ευκαιριών σε μακροχρόνια ανέργους να ενταχθούν/επανενταχθούν στην απασχόληση με παράλληλη απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων σε σχέση με τις ανάγκες συγκεκριμένης θέσης εργασίας. Το Σχέδιο παρέχει κίνητρα σε επιχειρήσεις για να εργοδοτήσουν και καταρτίσουν ενδοεπιχειρησιακά, με τη διαμόρφωση εξατομικευμένου προγράμματος κατάρτισης, μακροχρόνια ανέργους.

Ο βασικός σκοπός της μελέτης είναι η αξιολόγηση των επιδράσεων του Σχεδίου στα επωφελούμενα άτομα από τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο την περίοδο 2019-2021. Η συλλογή των στοιχείων έγινε μέσω της χρήσης κατάλληλα διαμορφωμένων ερωτηματολογίων στους συμμετέχοντες και τις επιχειρήσεις. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες για εντοπισμό όλων των 251 ατόμων, η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου έγινε τελικά κατορθωτή για 162 άτομα (ποσοστό κάλυψης 64,5%), με στατιστικό λάθος 3,9%. Σε ό,τι αφορά στις επιχειρήσεις, το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε για τις 175 από τις 217 που συμμετείχαν στο Σχέδιο (ποσοστό κάλυψης 80,6%), με στατιστικό λάθος 2,7%.

A. Επίδραση του Σχεδίου στην απασχολησιμότητα

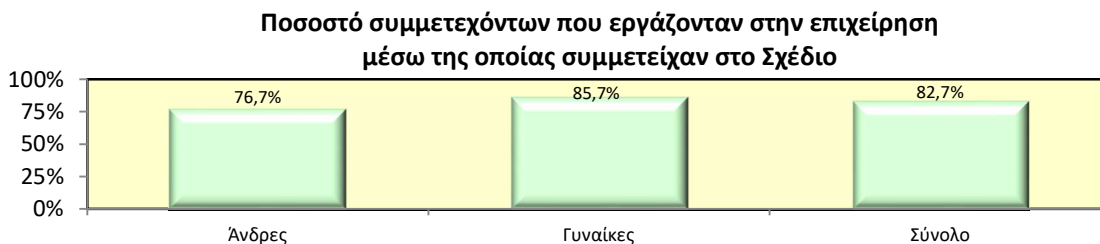
Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, περίπου 10 μήνες μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους στο Σχέδιο, η συντριπτική πλειονότητα (87,0%) των συμμετεχόντων ήταν εργαζόμενοι, ενώ 11,1% ήταν άνεργοι και 1,9% αδρανείς. Το ποσοστό απασχόλησης αυξάνεται με το μέγεθος της επιχείρησης (από 82,6% στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, σε 100% στις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις).

Σχεδόν 3 στους 10 (27,3%) συμμετέχοντες εργάζονταν σε επιχειρήσεις στον τομέα του Εμπορίου και επισκευής αυτοκινήτων, ενώ ακολουθεί ο τομέας των Επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων (18,5%). Πάνω από τους μισούς (51,7%) συμμετέχοντες που εργάζονταν, απασχολούνταν σε επαγγέλματα μέσου επιπέδου και πάνω από 4 στους 10 (46,2%) σε επαγγέλματα ανώτερου επιπέδου. Πάνω από 8 στους 10 (82,7%) συμμετέχοντες από αυτούς που απασχολούνταν, εξακολουθούσαν να βρίσκονται στην επιχείρηση μέσω της οποίας συμμετείχαν στο Σχέδιο, με το ποσοστό να κυμαίνεται από

45,9% στις μεγάλες επιχειρήσεις σε 84,4% στις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Από τους συμμετέχοντες που εργάζονταν, η συντριπτική πλειονότητά τους (97,2%) ήταν εργαζόμενοι αμέσως μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους στο Σχέδιο, ενώ πάνω από 6 στους 10 (66,2%) συμμετέχοντες από αυτούς που δεν απασχολούνταν στην επιχείρηση μέσω της οποίας συμμετείχαν στο Σχέδιο, εργάστηκαν εκεί για κάποιο χρονικό διάστημα μετά τη λήξη της συμμετοχής τους. Ο κυριότερος λόγος αποχώρησής τους ήταν οι «προσωπικοί λόγοι» (38,3%).

Κατά μέσο όρο οι ακαθάριστες μηνιαίες αποδοχές των απασχολουμένων ήταν €1.149. Η συντριπτική πλειονότητά τους (93,6%) εργάζονταν με καθεστώς πλήρους και μόνιμης απασχόλησης.

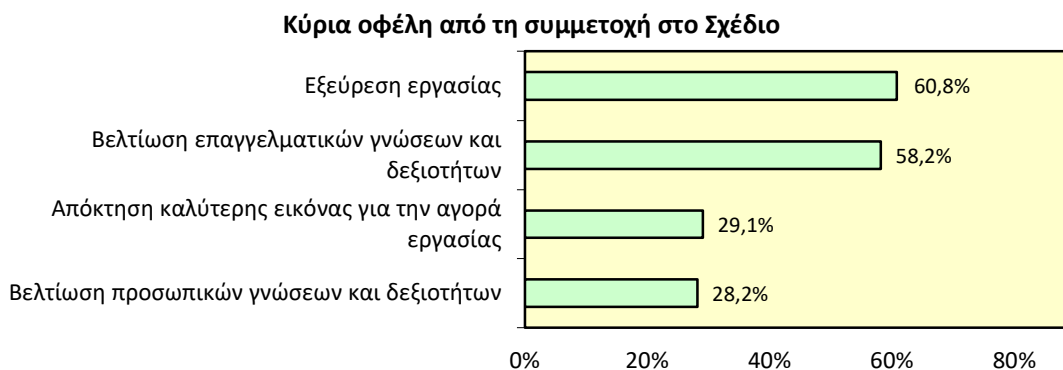

Σχεδόν οι μισοί (46,9%) συμμετέχοντες που ήταν άνεργοι/αδρανείς κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, εργάστηκαν για κάποιο χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωση της συμμετοχής τους στο Σχέδιο, ενώ σχεδόν όλοι (14 από 15) είχαν εργαστεί για κάποιο χρονικό διάστημα στην επιχείρηση μέσω της οποίας συμμετείχαν στο Σχέδιο. Ο μέσος όρος παραμονής τους στην επιχείρηση ανέρχεται στους 5,6 μήνες.

Ο κυριότερος λόγος παραμονής στην ανεργία ήταν οι «δυσκολίες στην εξεύρεση οποιασδήποτε μορφής εργασίας» (56,7%). Ο δεύτερος πιο σημαντικός λόγος παραμονής στην ανεργία ήταν οι «μη ικανοποιητικές συνθήκες εργασίας στην επιχείρηση» (32,7%). Οι λόγοι αποχώρησης από την αγορά εργασίας του μικρού αριθμού συμμετεχόντων που ήταν αδρανείς (4 άτομα), αφορούν «προσωπικούς λόγους» και την «έλλειψη θέσεων εργασίας».

B. Οφέλη που αποκόμισαν οι συμμετέχοντες από τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο

Πάνω από 6 στους 10 (60,8%) συμμετέχοντες ανέφεραν ως κύριο όφελος την «εξεύρεση εργασίας». Ακολουθεί η «βελτίωση επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων» (58,2%).

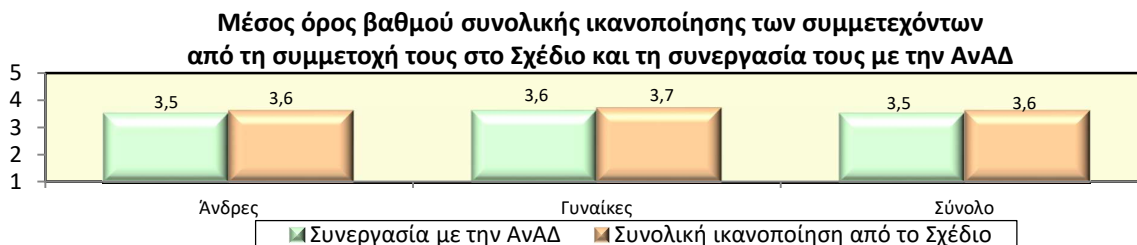

Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι ο βαθμός αξιοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο (3,4) και ο βαθμός βελτίωσης των προοπτικών απασχόλησής τους (3,4) ήταν πολύ καλός προς καλός¹. Οι συμμετέχοντες, στη συντριπτική τους πλειονότητα (94,0%), ανέφεραν ότι θεωρούν από πολύ χρήσιμες μέχρι χρήσιμες τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν μέσω της συμμετοχής τους στο Σχέδιο.

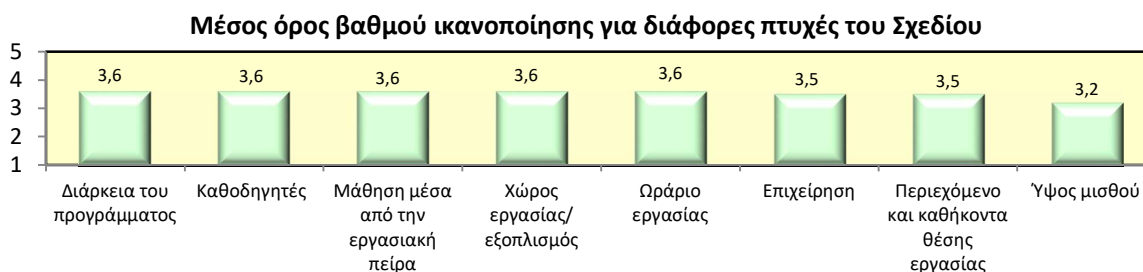
¹ Χρησιμοποιήθηκε η ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα: 1: Καθόλου καλός 2: Μέτριος 3: Καλός και 4: Πολύ καλός.

Γ. Ικανοποίηση συμμετεχόντων από τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο

Ο μέσος όρος βαθμολογίας που δόθηκε από τους συμμετέχοντες σε σχέση με τη συνολική ικανοποίησή² από τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο και τη συνεργασία τους με την ΑνΑΔ ήταν αρκετά ικανοποιητικός και ανέρχεται στο 3,6 και στο 3,5, αντίστοιχα. Το 99,3% θα παρότρυναν τρίτους για να συμμετάσχουν στο Σχέδιο.

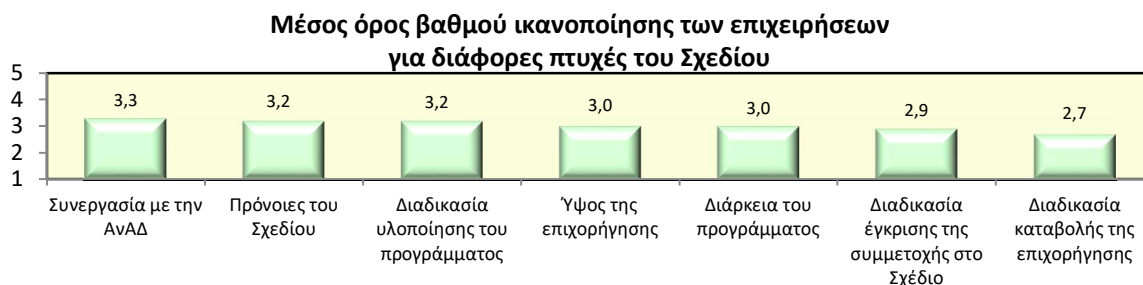
Ο βαθμός αξιοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο, καθώς και ο βαθμός βελτίωσης των προοπτικών απασχόλησης ήταν πολύ καλός προς καλός (3,4). Το 94,0% των συμμετεχόντων θεωρούν από πολύ χρήσιμες μέχρι χρήσιμες τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν μέσω της συμμετοχής τους στο Σχέδιο. Αναφορικά με τον βαθμό ικανοποίησης σε σχέση με διάφορες πτυχές του Σχεδίου, φαίνεται ότι οι συμμετέχοντες έμειναν πολύ ικανοποιημένοι σε όλες,

Δ. Απόψεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στο Σχέδιο

Πάνω από 9 στις 10 (94,9%) επιχειρήσεις ανέφεραν ως κυριότερο όφελος στους εργοδοτούμενους την «απόκτηση εργασιακής πείρας» και πάνω από 7 στις 10 (76,0%) ανέφεραν τη «βελτίωση των προσωπικών γνώσεων και δεξιοτήτων». Σε σχέση με τα οφέλη προς τις ίδιες τις επιχειρήσεις, πάνω από 7 στις 10 (74,9%) ανέφεραν ως κυριότερο όφελος την «ικανοποίηση των αναγκών στελέχωσης της επιχείρησης».

Οι επιχειρήσεις, στη συντριπτική τους πλειονότητα (88,0%), έμειναν πολύ ικανοποιημένες ή ικανοποιημένες από το Σχέδιο. Αναφορικά με τον βαθμό ικανοποίησης σε σχέση με διάφορες πτυχές του Σχεδίου, οι επιχειρήσεις δήλωσαν την ικανοποίησή τους.

² Χρησιμοποιήθηκε η βαθμολογική κλίμακα: 1: Καθόλου ικανοποιημένοι 2: Μερικώς ικανοποιημένοι 3: Ικανοποιημένοι και 4: Πολύ ικανοποιημένοι.

Σχεδόν οι μισές (48,0%) επιχειρήσεις ανέφεραν ότι δεν θα εργοδοτούσαν τους συμμετέχοντες αν δεν υπήρχε το Σχέδιο. Οι επιχειρήσεις, στη συντριπτική τους πλειονότητα (96,0%), ανέφεραν ότι θα συμμετείχαν ξανά στο Σχέδιο και ότι θα παρότρυναν και άλλες επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στο Σχέδιο.

E. Καταληκτικές επισημάνσεις

Βασική επιδίωξη του Σχεδίου είναι η ομαλή ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στις επιχειρήσεις της Κύπρου, μέσα από την οργανωμένη απόκτηση εργασιακής πείρας και πρακτικής κατάρτισης διάρκειας 4 μηνών.

Το υψηλό ποσοστό απασχόλησης των συμμετεχόντων κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, περίπου 10 μήνες μετά τη συμμετοχή τους στο Σχέδιο, αποδεικνύει έμπρακτα τη χρησιμότητα της οργανωμένης ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης και απόκτησης εργασιακής πείρας για τη διασφάλιση της απασχόλησης των μακροχρόνια ανέργων. Η αξία του Σχεδίου φαίνεται και μέσα από τον υψηλό βαθμό ικανοποίησης που εκφράζουν τόσο οι συμμετέχοντες όσο και οι επιχειρήσεις.

Τα πολύ θετικά αποτελέσματα του Σχεδίου σε συνάρτηση με το περιορισμένο ενδιαφέρον των μακροχρόνια ανέργων για συμμετοχή σε αυτό, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ενδείκνυται να καταβληθούν προσπάθειες για να αυξηθεί ο αριθμός συμμετοχής τους. Προς αυτή την κατεύθυνση είναι αναγκαίο να δοθεί έμφαση στην εξατομικευμένη καθοδήγηση από τους λειτουργούς της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΑ) με σκοπό να βοηθήσουν τους ανέργους να επανεναχθούν στην απασχόληση. Πρόσθετα, είναι αναγκαία η ενίσχυση της προβολής του Σχεδίου.

Τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα του Σχεδίου, όπως αυτά εκφράστηκαν τόσο από τους συμμετέχοντες όσο και από τις επιχειρήσεις, θα ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση της νέας πολιτικής και δραστηριοποίησης του οργανισμού, ενόψει της λήξης ισχύος του Σχεδίου στο τέλος του 2023. Στόχευση παραμένει ο εμπλουτισμός και η συνεχής βελτίωσή του με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των μακροχρόνια ανέργων.

ΣΤ. Δημογραφικά στοιχεία συμμετεχόντων

Η ανάλυση των δημογραφικών στοιχείων των συμμετεχόντων αφορά στα 251 άτομα τα οποία ολοκλήρωσαν με επιτυχία το Σχέδιο.

- Φύλο: Άνδρες (33,9%), Γυναίκες (66,1%)
- Ηλικία: 18-24 χρονών (4,8%), 25-30 χρονών (8,8%), 31-35 χρονών (25,4%), 36-40 χρονών (20,6%), 41-45 χρονών (11,2%), 46-50 χρονών (12,0%), 51-55 χρονών (10,0%), 56-60 χρονών (7,2%)
- Εκπαίδευση: Μέχρι δημοτικό (2,8%), Γυμνάσιο (4,8%), Λύκειο (27,5%), Τεχνική Σχολή (8,4%), Σύστημα Μαθητείας (0,4%), Μεταλυκειακή (17,9%), Πτυχίο (29,0%), Μεταπτυχιακό (9,2%)
- Επαρχία: Λευκωσία (40,0%), Λεμεσός (24,4%), Λάρνακα (27,8%), Πάφος (3,7%), Αμμόχωστος (4,1%)

Ζ. Χαρακτηριστικά επιχειρήσεων

Τα στοιχεία αφορούν στα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στο Σχέδιο.

- Μέγεθος: 1-9 άτομα (66,8%), 10-49 άτομα (26,3%), 50-249 άτομα (5,5%), 250+ άτομα (1,4%)
- Επαρχία: Λευκωσία (41,9%), Λεμεσός (24,9%), Λάρνακα (24,0%), Πάφος (6,0%), Αμμόχωστος (3,2%)
- Τομείς οικονομικής δραστηριότητας: Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (21,0%), Εμπόριο και επισκευή αυτοκινήτων (20,2%), Μεταποίηση (10,4%), Μεταφορά και αποθήκευση (8,4%), Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες (6,4%), Υγεία και κοινωνική μέριμνα (6,0%), Κατασκευές (5,6%), Ξενοδοχεία και εστιατόρια (5,2%), Άλλοι τομείς (16,8%)